

Rozhodnutí Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 25.01.1961, sp. zn. 9 C 588/60, ECLI:CZ:OSP1:1961:9.C.588.1960.1

Číslo: 50/1961

Právní věta: Povinnost dědice splnit závazky, které na něho přešly zůstavitelovou smrtí.

Soud: Obvodní soud pro Prahu 1

Datum rozhodnutí: 25.01.1961

Spisová značka: 9 C 588/60

Číslo rozhodnutí: 50

Číslo sešitu: 7

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Dědění

Předpisy: 141/1950 Sb. § 514

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 50/1961 sb. rozh.

K výkladu § 514 obč. zák.

(Rozhodnutí obvodního soudu pro Prahu 1 z 25. ledna 1961, 9 C 588/60).

Státní pojišťovna se domáhala na žalovaných zaplacení částky 71 393 Kčs, která představuje zbytek půjčky, poskytnuté v r. 1937 právní předchůdkyni žalobkyně manželům K. Závazek přešel na O. Š., po ní pak na její dědičky - žalované. Vedle toho žalobkyně navrhovala, aby žalované byly uznány povinnými trpět, aby se žalobkyně uspokojila pro tyto své pohledávky z jim náležejících dílů nemovitosti.

Obvodní soud pro Prahu 1 zavázal první a druhou žalovanou každou k zaplacení částky 20 514,95 Kčs a třetí žalovanou k zaplacení částky 2591,22 Kčs s přísl., co do dále požadovaných částek proti všem žalovaným žalobu zamítl. Zamítl také žalobu, aby žalované byly uznány povinným trpět, aby se žalobkyně uspokojila pro tyto své pohledávky z jim náležejících dílů nemovitosti. Toto rozhodnutí se stalo pravomocným.

Odůvodnění:

Podle § 514 odst. 1 obč. zák. je dědic povinen hradit náklady přiměřeného pohřbu zůstavitele, jakož i plnit závazky, které na něho přešly smrtí zůstavitelovou, vše podle ustanovení o poměrné nebo

přednostní úhradě a jen do výše ceny nabytého dědictví. Pokud je dědictví předloženo, musí dojít k poměrné a přednostní úhradě, čímž má zákon na mysli ustanovení § 592 a násl. o. s. ř.

Nárokem za podstatou, který musí být především uhrazen, jsou náklady přiměřeného pohřbu. Ty činí v tomto případě podle soupisu 1297,57 Kčs.

Na druhém místě se uhrazují [§ 594 odst. 1 písm. a) o. s. ř.] pohledávky zaměstnanců dlužníka, tedy zesnulého. Takové pohledávky však v souzené věci nebyly.

Na dalším místě musí být uhrazeny [§ 594 odst. 1 písm. b) o. s. ř.] daně a veřejné dávky s přírážkami a příslušenstvím, splatné v posledních třech letech před nařízením likvidace (tedy v tomto případě před smrtí zůstavitele).

Podle soupisu je tu takové množství pohledávek z titulu daní a veřejných dávek, že jen tyto pohledávky by překročily výši aktiv, takže by na pohledávku žalobkyně se vůbec nemohlo dostat. Ovšem největší z nich jsou nároky splatné více než tři léta.

Soud zjišťuje, že z kategorie těchto pohledávek nejsou starší než tři léta pohledávky: pohledávka fin. odboru ONV Praha 1 za obecní dávky a poplatky ve výši 546,76 Kčs, pohledávka fin. odboru ONV Praha 2 z titulu dědických dávek ve výši 30 102,50 Kčs, úroky za dobu od 27. června 1952 (vznik pohledávky) do 26. února 1955 ve výši 4816,04 Kčs, z pohledávek fin. odboru ONV Praha 12 v celkové výši 636 975,32 Kčs jen pohledávka za dědické poplatky v částce 5747,50 Kčs, konečně pak pohledávka justiční správy z titulu poplatků v částce 5180,40 Kčs.

Celkem tedy - včetně nákladů pohřbů - činí přednostní pohledávky 47 692,76 Kčs. Tyto svým pořadím předcházejí před pohledávkami žalobkyně, jež je zařadit až do kategorie § 594 odst. 1 písm. c), resp. d) o. s. ř. Mezi ostatními dochází tedy k poměrnému uspokojení (§ 594 odst. 2 o. s. ř.).

Sníží-li se aktiva 482 880 Kčs o tato pasiva, jež musí být přednostně uspokojena, tj. o částku 47 692,76 Kčs, činí zbytek aktiv 435 187,24 Kčs. Sníží-li se o tutéž částku naopak i pasiva v původní výši 759 663,06 Kčs, činí zbytek pasiv 711 970,30 Kčs.

Vydělí-li se částka 435 187,24 Kčs částkou 711 970,30 Kčs, dochází se ke koeficientu 0,611, kterýmžto číslem je za účelem redukce násobit všechny další neuhrazené pohledávky, tedy i pohledávku žalobkyně.

Znásobí-li se zažalovaná částka 71 393 Kčs koeficientem 0,611, obdrží se částka 43 621,12 Kčs, na kterou musí být původně zažalovaná částka redukována.

Obtíž je ovšem v tom, že v tomto případě žalované neodpovídají solidárně, ale ve smyslu § 514 odst. 2 obč. zák. podle poměru ceny dědictví k úhrnu toho, čeho se jim dědictvím dostalo.

Podle testamentu, na jehož podkladě bylo pak také dědictví odevzdáno, obdržela první žalovaná 2/8 domu, 1/2 druhého domu a 1/3 zbytku majetku. Druhá žalovaná obdržela stejný podíl. Třetí žalovaná obdržela 5/8 domu a 1/3 zbytku ostatního majetku. Aktiva dědictví tvořilo 5/8 prvního domu, a to v ceně 142 480 Kčs, celý druhý dům v ceně 340 000 Kčs a ostatní majetek v ceně 400 Kčs.

Podle toho se dostalo první žalované 227 125 Kčs, čili 47,03 % elku. Druhé žalované 227 125 Kčs, čili 47,03 % elku a třetí žalované 28 629 Kčs, čili 5,94 % elku.

Činí-li redukovaný celek 43 621,12 Kčs, odpovídá první žalovaná částkou 20 514,95 Kčs, druhá žalovaná toutéž částkou a třetí žalovaná částkou 2591,22 Kčs.

Co do těchto částek bylo tedy žalobě vyhověno, kdežto co do zbytku byla žaloba zamítnuta.

Pokud jde o hypotekární petit žaloby, zjišťuje soud z výpisu z vložky pozemkové knihy, že podle rozhodnutí ONV Praha 2 bylo vloženo vlastnické právo pro Československý stát - Obvodní podnik bytového hospodářství ONV Praha 2.

Z téže vložky se pak zjišťuje, že podle § 6 a 17 odst. 2 zák. č. 105/1953 Sb. a § 1 vl. nař. č. 97/1952 Sb. a § 9 odst. 4 vyhl. č. 236/1954 Ú. l. bylo vloženo zástavního práva pro pohledávky Městské spořitelny Pražské na 400 000 Kčs a Spořitelny Pražské na 80 000 Kčs.

Protože žalobkyně již nemá zástavní právo, není k hypotekární žalobě aktivně legitimována, nehledě k tomu, že žalované již nejsou vlastníci, takže nejsou k hypotekární žalobě pasivně legitimovány (§ 197 obč. zák.).